

**Київський національний торговельно-економічний університет
Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ**

Кафедра міжнародного бізнесу, фінансів та обліку

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економічна теорія

повна назва навчальної дисципліни

для підготовки
студентів ступеня
вищої освіти

бакалавр

молодший бакалавр,
бакалавр чи магістр

року набору 2020

галузі знань

24 Сфера обслуговування

шифр і назва галузі знань

спеціальності

242 Туризм

шифр і найменування спеціальності

освітня програма

Туризм

назва освітньої програми

академічні групи

ТР- 20

шифри академічних груп

статус дисципліни

обов'язкова

Харків, 2020 рік

Розробник:

Гавриш Ольга Миколаївна ,
доцент кафедри міжнародного бізнесу,
фінансів та обліку, кандидат економічних
наук, доцент

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

09.09.2020 р.

Гарант освітньої програми

Яковчук Олександр Володимирович,
доцент кафедри туристичного та готельного
бізнесу, кандидат географічних наук, доцент

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

09.09.2020 р.

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри
міжнародного бізнесу, фінансів та обліку

назва кафедри

протокол від 09.09.2020 р. № 01.

Програму розглянуто та затверджено на засіданні методичної комісії інституту,
протокол від 11.09.2020 р. № 01.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна теорія» розроблена відповідно до освітньої програми підготовки Туризм спеціальності 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування загальних та фахових компетентностей з логіки сучасного економічного мислення та економічної культури, адекватних умовам життя країни у ринкових відносинах, а також навчання базовим методам пізнання і аналізу економічних процесів, вмінню приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою професійною діяльністю.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система економічних відносин в їх єдності і взаємодії з обмеженими продуктивними силами та політичними, ідеологічними і соціальними інститутами суспільства.

Міждисциплінарні зв'язки. Дисципліна «Економічна теорія» вихідна, вона є базовою дисципліною, тому знання, які студенти отримують при вивченні курсу та є основою для подальшого засвоєння професійних навчальних дисциплін, таких як «Основи підприємництва», «Фінанси, гроші та кредит», «Національні інтереси в світовій геополітиці та геоekonomіці» «Економіка підприємства», «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства».

Мова викладання – українська.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Предмет і метод економічної теорії

Виникнення та етапи розвитку економічної теорії. Розвиток економічної думки в Україні. Предмет економічної теорії. Тлумачення предмета економічної теорії різними школами. Розвиток економічної думки в працях меркантилістів, фізіократів, соціалістів-утопістів, маржиналістів. Основні напрями сучасної економічної думки.

Предмет економіки. Мікроекономіка і макроекономіка як складові економічної теорії.

Категорії, закони і принципи в економічній теорії. Система економічних законів. Позитивна і нормативна економіка. Методи економічної теорії. Загальні методи наукового пізнання та їх використання при дослідженні соціально-економічних процесів.

Функції економічної теорії. Економічна теорія і економічна політика. Місце економічної теорії в системі економічних наук.

Тема 2. Виробництво матеріальних благ і послуг. Продукт і характер праці

Чинники виробництва та їх джерела. Виробництво і межа виробничих можливостей. Обмеженість і платність ресурсів. Продуктивні сили суспільства. Суспільний продукт.

Продукт як економічне благо. Матеріальні блага і послуги. Засоби виробництва і предмети споживання. Структура і форми суспільного продукту.

Структура продуктивних сил.

Суспільний поділ праці. Матеріальне і нематеріальне виробництво. Галузі виробництва. Підприємства. Домогосподарства.

Розвиток продуктивних сил. Критерії розвитку продуктивних сил. Продуктивність праці та її показники.

Тема 3. Економічні потреби людини та інтереси

Рушійні сили економічного розвитку. Економічні потреби суспільства, їх суть і класифікація. Економічний закон зростання потреб. Механізм дії закону зростання потреб.

Корисність продукту та її види. Гранична корисність і її сутність. Закон спадної граничної корисності. Основоположники теорії граничної корисності.

Економічні потреби та економічні інтереси. Взаємозв'язок потреб, інтересів та виробництва. Економічні суперечності як джерело соціально-економічного прогресу.

Тема 4. Економічна система та закони її розвитку. Власність: сутність, форми та еволюція в ринковій економіці

Зміст економічних відносин та їх суб'єкти. Місце економічних відносин в системі суспільних відносин.

Економіка як система. Закон відповідності економічних відносин характеру і рівню розвитку продуктивних сил.

Власність як основа економічного ладу суспільства.

Типи, види і форми власності на чинники виробництва. Власність на засоби виробництва і її вплив на характер праці. Власність на предмети споживання. Концепції про власність, суб'єкти та об'єкти власності.

Тенденції розвитку власності в Україні і світі.

Юридична форма власності.

Економічний розвиток: рушійні сили та ступені. Підходи до періодизації суспільного розвитку.

Економічний устрій суспільства та його основні сучасні моделі.

Економічна система: сутність, цілі та основні структурні елементи.

Типи економічних систем: традиційна, ринкова, командно-адміністративна, змішана.

Проблеми та протиріччя становлення економічної системи України.

Тема 5. Товарна форма організації суспільного виробництва. Товар і гроші

Товарна форма організації виробництва. Причини та умови виникнення товарного виробництва, його суть та основні ознаки. Суб'єкти і об'єкти товарних відносин в сучасних умовах.

Товар як економічна категорія. Основні властивості товару.

Теорії вартості товару: трудова, суб'єктивно-психологічна, неокласична.

Гроші. Виникнення і розвиток грошових відносин. Суть та функції грошей. Альтернативні теорії грошей.

Грошовий обіг та його закони. Гроші і ціна. Сталість грошового обігу. Грошові реформи. Закон вартості, його функції та його роль у товарному виробництві.

Тема 6. Капітал: процес нагромадження і виробництва. Наймана праця і заробітна плата

Первісне нагромадження капіталу. Особливості нагромадження капіталу в Україні.

Перетворення грошей у капітал. Загальна формула руху капіталу.

Капітал як економічна категорія. Альтернативні теорії капіталу.

Капітал і праця. Трудові відносини: сутність і структура. Наймана праця. Вартість робочої сили: дискусійні аспекти.

Винагорода за працю. Заробітна плата як витрати підприємця і дохід працівника. Сутність, форми системи заробітної плати. Теорії заробітної плати.

Номинальна і реальна заробітна плата. Продукт праці та заробітна плата. Мінімальна заробітна плата та її критерії.

Тема 7. Ринок, його суть і функції. Моделі ринку. Конкуренція і монополія

Інституціональні основи ринкової економіки. Ринкові відносини, їх суб'єкти і об'єкти. Визначення ринку: альтернативні теорії.

Функції ринку. Умови формування і розвитку ринку.

Попит і пропозиція. Ринкова рівновага. Ринкова ціна: механізм формування і функції.

Конкуренція та її суть. Функції та форми конкуренції. Конкуренція і монополія. Досконала і недосконала конкуренція.

Конкуренція і моделі ринків. Особливості ринкових відносин в Україні.

Тема 8. Підприємство як товаровиробник. Валовий дохід і прибуток

Підприємство як суб'єкт ринкової економіки. Форми і види підприємств.

Кругообіг капіталу і його стадії. Функціональні форми капіталу.

Оборот капіталу підприємства. Основний та оборотний капітал. Зношення основного капіталу. Амортизація.

Суть підприємництва і умови його існування. Види та функції підприємництва.

Валовий дохід, його суть та структура. Підприємницький дохід.

Значення прибутку в розвитку підприємництва. Роль підприємства і підприємництва в ринковій економіці.

Тема 9. Галузеві особливості виробництва функціонування капіталу.

Форми прибутку, процент і рента

Аграрне виробництво - особлива сфера вкладання капіталу і праці. Агропромисловий комплекс.

Рентні відносини. Земельна рента та її форми.

Ринок земельних ресурсів в Україні і ціна землі. Державна підтримка сільського господарства.

Сфера обігу та її місце в економічній системі. Капітал у сфері торгівлі.

Ринок засобів виробництва. Товарні біржі. Оптові ціни. Торговельний прибуток.

Підприємництво в кредитно-банківській сфері.

Банки, їх роль і функції. Центральні банки. Комерційні банки. Фінансово-кредитні організації.

Суть кредиту, його необхідність та форми. Відсоток і ставка відсотку. Функції відсотку. Джерела банківського прибутку.

Фінанси, їх необхідність і суть. Функції фінансів. Місце кредитно-грошових і фінансових відносин у системі економічних відносин.

Тема 10. Суспільне відтворення. Основні макроекономічні показники

Суть і види економічного відтворення. Суспільний продукт і його форми. Методи обчислення суспільного продукту.

Валовий внутрішній продукт, його суть і відтворювальна структура. Чистий внутрішній продукт і національний дохід. Концепції національного доходу.

Продуктивність суспільної праці та її роль у відтворювальному процесі.

Тіньовий сектор в економічному відтворенні. Масштаби, структура та особливості тіньової економіки в Україні.

Національне багатство і його структура. Природне багатство. Проблеми розширеного відтворення багатства і шляхи розв'язання екологічних проблем.

Тема 11. Розподіл доходів в ринковій економіці

Домогосподарства як суб'єкт ринкових відносин. Сектор домогосподарств. Двоїста роль домогосподарств в економіці. Домогосподарства як постачальники ресурсів. Місце домогосподарства в кругообігу продуктів, ресурсів і доходів.

Доходи домогосподарства. Витрати домогосподарства. Розподіл доходів на особисте споживання і заощадження. Витрати на споживання. Інвестиційна поведінка домогосподарств.

Тема 12. Економічний розвиток. Макроекономічна нестабільність

Економічне зростання та економічний розвиток. Нагромадження й інвестиції та їх роль в економічному зростанні.

Сучасні моделі економічного розвитку: "Модель сталого економічного розвитку", "Еколого-економічна модель розвитку", "Модель наздоганяючого розвитку" та їх характеристика.

Економічні цикли та економічні кризи.

Особливості і проблеми економічного зростання та розвитку в Україні.

Зайнятість: суть і форми. Теорії зайнятості. Повна зайнятість, виробничий потенціал і ефективність виробництва.

Види і форми безробіття.

Проблеми повної зайнятості в умовах ринкової економіки. Державне регулювання зайнятості та його методи.

Проблеми зайнятості та відтворення робочої сили в Україні.

Тема 13. Господарський механізм. Роль держави в регулюванні ринкової економіки

Господарський механізм, його суть та елементи.

Ринковий механізм регулювання. Господарський механізм в умовах сучасної змішаної економіки.

Економічна політика і правові нормативи як складові господарського механізму.

Основні показники ефективності господарського механізму.

Держава як суб'єкт економічних відносин. Державний сектор в економіці. Держава як товаровиробник. Підприємництво в державному секторі. Суспільні блага і послуги та їх значення в піднесенні добробуту членів суспільства.

Економічні функції держави.

Розподіл ресурсів і суспільних благ.

Шляхи удосконалення економічних функцій держави в Україні.

Тема 14. Суть і структура світового господарства.

Форми міжнародних економічних відносин

Світове господарство: його суть та структура.

Міжнародний поділ праці і спеціалізація. Міжнародні економічні відносини.

Транснаціональні корпорації та їх роль.

Міжнародна економічна інтеграція. Головні інтеграційні угруповання світу.

Світогосподарські зв'язки та їх форми.

Міжнародна торгівля та її економічні основи. Міжнародні товарні ринки. Протекціонізм і вільна торгівля.

Сутність і форми міжнародного руху капіталів, його масштаби, динаміка та географія. Прямі та портфельні інвестиції. Міжнародні кредити.

Міжнародні валютно-фінансові відносини.

Міжнародні валютно-фінансові організації. Міжнародна міграція робочої сили. Інші форми міжнародних економічних відносин.

Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 15. Економічні аспекти глобальних проблем та їх вплив на економічний розвиток України

Причини виникнення та суть глобальних проблем. Економічне зростання та глобальні проблеми. Основні глобальні проблеми сучасності. Класифікація глобальних проблем.

Розборошення та його роль у вирішенні глобальних проблем. Екологічна криза та форми її прояву. Паливно-енергетична та сировинна проблеми. Проблеми економічної відсталості окремих країн.

Міжнародне співробітництво в розв'язанні глобальних проблем та розвитку світового господарства.

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Предмет і метод економічної теорії

1. Розвиток економічної думки в працях меркантилістів, фізіократів, соціалістів-утопістів, маржиналістів.
2. Основні напрями сучасної економічної думки.

Тема 2. Виробництво матеріальних благ і послуг. Продукт і характер праці

1. Виробництво і межа виробничих можливостей.
2. Критерії розвитку продуктивних сил.

- ### **Тема 3. Економічні потреби людини та інтереси**
1. Економічний закон зростання потреб та етапи розвитку потреб.
  2. Взаємозв'язок потреб, інтересів та виробництва як основа економічного розвитку.

Тема 4. Економічна система та закони її розвитку. Власність: сутність, форми та еволюція в ринковій економіці

1. Економічний розвиток: рушійні сили та ступені. Підходи до періодизації суспільного розвитку.
2. Проблеми та протиріччя становлення економічної системи України.
3. Концепції про власність, суб'єкти та об'єкти власності.
4. Тенденції розвитку власності в Україні і світі.

Тема 5. Товарна форма організації суспільного виробництва. Товар і гроші

1. Економічні та неекономічні блага. Класифікація економічних благ.
2. Альтернативні теорії вартості.

Тема 6. Капітал: процес нагромадження і виробництва. Наймана праця і заробітна плата

1. Товар робоча сила, його фактори: вартість і споживча вартість.

Тема 7. Ринок, його суть і функції. Моделі ринку. Конкуренція і монополія

1. Форми конкуренції та структура ринку за різними критеріями.
2. Ринкова інфраструктура: сутність, елементи та функції. Роль інфраструктури в розвитку економіки.
3. Моделі ринкової економіки.

Тема 8. Підприємство як товаровиробник. Валовий дохід і прибуток

1. Альтернативний характер витрат виробництва.
2. Ціна товару та фактори, що на неї впливають.

Тема 9. Галузеві особливості виробництва функціонування капіталу.

Форми прибутку, процент і рента

1. Форми кредиту та його роль у ринковій економіці.

Тема 10. Суспільне відтворення. Основні макроекономічні показники

1. Система національних рахунків: сутність, етапи розвитку.

Тема 11. Розподіл доходів в ринковій економіці

1. Домогосподарства як суб'єкт ринкової економіки.
2. Доходи і витрати домогосподарств.

Тема 12. Економічний розвиток. Макроекономічна нестабільність

1. Класифікація економічних циклів. Теорія «довгих хвиль» в економіці.
2. Особливості сучасних економічних циклів.
3. Природна норма безробіття. Закон Оукена та крива Філіпса.
4. Державна політика регулювання ринку праці .

Тема 13. Господарський механізм у системі суспільного відтворення.

Держава та її економічні функції

1. Моделі державного регулювання.
2. Особливості державного регулювання економіки в перехідний період.

Тема 14. Суть і структура світового господарства. Форми міжнародних економічних відносин

1. Валютна система та її структура.
2. Конвертованість валют.

Тема 15. Економічні аспекти глобальних проблем та їх вплив на економічний розвиток України

1. Причини виникнення та суть глобальних проблем та їх взаємозв'язок.

Зміст, порядок виконання та критерії оцінювання самостійної роботи студентів наведено на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту:

<http://beta-edu.htei.kh.ua/moodle/course/view.php?id=4596>

Організація самостійної роботи студентів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про самостійну роботу студентів Харківського торговельно-економічного-інституту КНТЕУ;

- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

7. ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Для визначення рівня засвоювання студентами навчального матеріалу використовуються наступні форми оцінювання та схема розподілу балів:

Осінь 2020/2021 н. р.

	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
1	Поточний контроль	60	
1.1	<i>Тема 1. Предмет і метод економічної теорії</i>		
	Тестування на Порталі	3	
1.2	<i>Тема 2 Виробництво матеріальних благ і послуг. Продукт і характер праці</i>		
	Участь в обговоренні питань семінарського заняття	1	
	Тестування на Порталі	3	
1.3	<i>Тема 3. Економічні потреби людини та інтереси</i>		
	Участь в обговоренні питань семінарського заняття	1	
	Тестування на Порталі	3	
1.4	<i>Тема 4. Економічна система та закони її розвитку. Власність: сутність, форми та еволюція в ринковій економіці</i>		
	Участь в обговоренні питань семінарського заняття	1	
	Тестування на Порталі	3	
1.5	<i>Тема 5. Товарна форма організації суспільного виробництва. Товар і гроші</i>		
	Участь в обговоренні питань семінарського заняття	1	
	Тестування на Порталі	3	
1.6	<i>Тема 6. Капітал: процес нагромадження і виробництва. Наймана праця і заробітна плата</i>		
	Участь в обговоренні питань семінарського заняття	1	
	Тестування на Порталі	3	
1.7	<i>Тема 7. Ринок, його суть і функції. Моделі ринку. Конкуренція і монополія</i>		
	Участь в обговоренні питань семінарського заняття	1	
	Тестування на Порталі	3	
1.8	<i>Тема 8. Підприємство як товаровиробник. Валовий дохід і прибуток</i>		
	Участь в обговоренні питань семінарського заняття		
	Тестування на Порталі	3	
1.9	<i>Тема 9. Галузеві особливості виробництва функціонування капіталу. Форми прибутку, процент і рента</i>		
	Участь в обговоренні питань семінарського заняття	1	
	Тестування на Порталі	3	
1.10	<i>Тема 10. . Суспільне відтворення. Основні макроекономічні показники</i>		
	Участь в обговоренні питань семінарського заняття	1	
	Тестування на Порталі	3	
1.11	<i>Тема 11. Розподіл доходів в ринковій економіці</i>		
	Участь в обговоренні питань семінарського заняття	1	
	Тестування на Порталі	3	

	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
1.12	<i>Тема 12. . Економічний розвиток. Макроекономічна нестабільність</i>		
	Участь в обговоренні питань семінарського заняття	1	
	Тестування на Порталі	3	
1.13	<i>Тема 13. Господарський механізм. Роль держави в регулюванні ринкової економіки</i>		
	Участь в обговоренні питань семінарського заняття	1	
	Тестування на Порталі	3	
1.14	<i>Тема 14. . Суть і структура світового господарства. Форми міжнародних економічних відносин</i>		
	Участь в обговоренні питань семінарського заняття	1	
	Тестування на Порталі	3	
1.15	<i>Тема 15. Економічні аспекти глобальних проблем та їх вплив на економічний розвиток України</i>		
	Участь в обговоренні питань семінарського заняття	2	
	Тестування на Порталі	3	
1.	<i>Додаткові бали</i>	10	
	<i>Підготовка та виступ з рефератом</i>	10	
2	Підсумковий семестровий контроль (письмова екзаменаційна робота)	40	
2.1	Завдання на оцінювання теоретичних знань (тестування)	10	
2.2	Завдання на оцінювання теоретичних знань (економічні категорії)	5	
2.3	Завдання на оцінювання професійних вмінь (аналіз проблемної ситуації або творче завдання)	25	
3	Оцінка з дисципліни	100	

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС. Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни і отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 36 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.

Організація та проведення контрольних заходів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про оцінювання результатів навчання студентів у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. 8.1. Основні джерела інформації

1. Економічна теорія : підручник / В.Д. Лагутін, Ю.М. Уманців, Т.А. Щербакова та ін. ; за загальною редакцією В.Д. Лагутіна. – Київ : Київський національний торговельно-економічний університет, 2017. – 608 с. І

2. Макконнелл К. Р. Экономикс: принципы, проблемы и политика : у 2 т. / К. Р. Макконнелл, С. Л. Брю ; пер. с англ. – Москва : Республика, 1992. – Т. 1. – 400 с.

3. Макконнелл К. Р. Экономикс: принципы, проблемы и политика : у 2 т. / К. Р. Макконнелл, С. Л. Брю ; пер. с англ. Москва : Республика, 1992. – Т. 2. – 360 с.

8.2. Додаткові джерела інформації

4. Бюджетний кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України № 2456-VI від 08.07.2010 р. // Верховна Рада України. Законодавство України : [база даних]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>. – Станом на 26.08.2020. – Назва з екрана.

5. Державна служба статистики [Електронний ресурс] : офіційний веб-сайт. – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua>. – Станом на 26.08.2020. – Назва з екрана.

6. Інформаційні матеріали [Електронний ресурс] // Національний банк України : офіційне Інтернет-представництво. – Режим доступу: <https://bit.ly/2QW8TcN>. – Станом на 26.08.2020. – Назва з екрана

7. Кейнс Дж. М. Общая теория занятости, процента и денег / Дж. М. Кейнс; перевод с английского – Москва : Прогресс, 1978. – 494 с.

8. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України № 2755-VI від 02.12.2010 р. // Верховна Рада України. Законодавство України : [база даних]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>. – Станом на 26.08.2020. – Назва з екрана.

9. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс] : Закон України № 2121-III від 7.12.2000 р. // Верховна Рада України. Законодавство України : [база даних]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14/ed20131011>. – Станом на 26.08.2020. – Назва з екрана.

10. Про Національний банк України [Електронний ресурс] : Закон України № 679-XIV від 20.05.1999 р. // Верховна Рада України. Законодавство України : [база даних]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14>. – Станом на 26.08.2020. – Назва з екрана.

11. Економічна теорія : навчальний посібник / за ред. Л. С. Шевченко. – Харків : Право, 2016. – 268 с.

12. Словник сучасної економіки Макміллана 4-те вид. / переклад з англійської – Київ: Арттек, 2000. – 640 с.

13. Смит А. Исследование о природе и причинах богатства народов / А. Смит. – Москва : Соцэкгиз, 1992. – 1056 с.

14. Федоренко В. Г. Політична економія : підручник / В. Г. Федоренко. – 2-ге вид. – Київ : Алерта, 2015. – 487 с.

15. Економіка України [Електронний ресурс] : всеукраїнський щомісячний науковий журнал. – Режим доступу: <http://www.economukraine.com.ua>. – Станом на 26.08.2020. – Назва з екрана.

16. Економічна теорія [Електронний ресурс] : [сайт наукового журналу]. – Режим доступу: <http://etet.org.ua>. – Станом на 26.08.2020. – Назва з екрана.